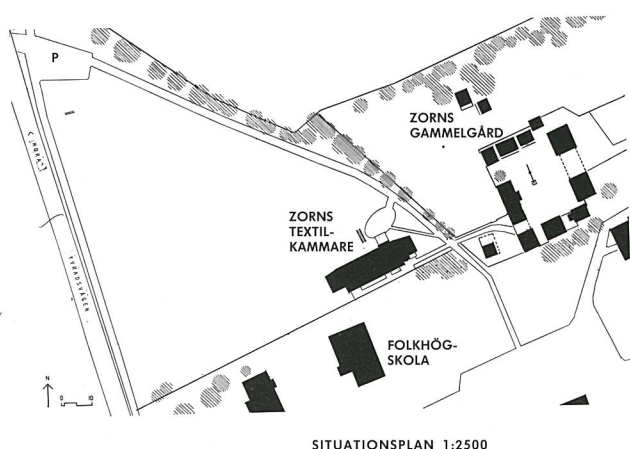

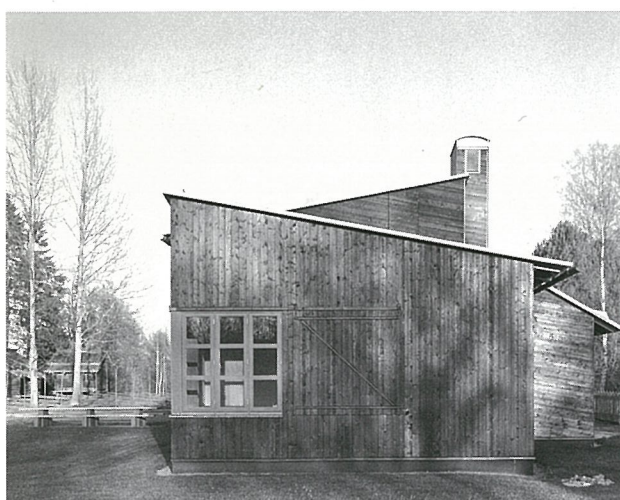
ZORNS TEXTILKAMMARE, MORA

ARKITEKT: ANDERSSON LANDSTRÖM
A O S A R C

På samma sätt som Anders Zorn i sin bostad och Ragnar Östberg i Zornmuseet tillfört bygdens byggnadskultur något nytt, ville arkitekten i nya textilkammaren förena tradition och modernism. Kommentar på sid 35.

SITUATIONSPLAN 1:2500

Ovan. Textilkammaren sedd från väster med friluftsmuseet Zorns Gammelgård i bakgrunden.

T h. Entrén.

Foto Åke Eison Lindman

Att framhäva varandra. Att skapa spänning mellan det traditionella och det moderna, är det arkitektoniska temat för det nya hus som uppförts vid Zorns gammelgård i Mora. Sverige har ett antal världsberömda attraktioner. Mora har två av dem. Den ena är Vasaloppet och den andra är Zornsamlingarna som nu fått en ny del: Zorns textilkammare.

Makarna Zorn var stora tillskyndare av att bevara den gamla allmogekulturen i Dalarna för framtiden. Anders Zorn började tidigt samla gamla timmerhus och bruksföremål. 1914 började han anlägga sin Gammelgård i utkanten av Mora vid Siljans västra strand. Gården är en samling av totalt ett 40-tal väl bevarade timmerhus. Emma Zorn var den av makarna som gjorde stora insatser för bevarandet av Ovansiljans textilkonst. Tillsammans samlade de under lång tid en stor mängd vävnader, spetsar, dräkter och dräktdelar. Den rika samlingen har hittills varit dold i Zornmuseets magasin.

I september 1992 kom ett beslut från länsarbetsnämnden som ställde medel till museets förfogande för en nybyggnad vid Zorns Gammelgård. Husets tänkta innehåll var textilmuseum med reception och personallokaler gemensamt med Gammelgården. Projekttering, samt byggande i generalentreprenad med hantverkare anvisade av Arbetsförmedlingen måste bli klart till turistsäsongen. Det blev en snärlig tid fram till invigningen den 12 juni 1993.

Besökaren har en kort promenad längs den gamla landsvägen fram till huset. Entrén är tydlig, enligt traditionen, och visar på anläggningens reception. Textilkammarens två fönsteröppningar är igenstängda med träskjutluckor, eftersom inget ljus får nå textilerna. Anläggningen är i huvudsak öppen sommarmånaderna och huset stänges igen med skjutluckor från höst till vår. Utvändiga material på fasader är sågad träpanel som svarttjärats. Tak och fasadplåt är av rheinzink, stålbeslag är svart tjärbrända. Fönstersnickerier och hyvlat trä är målade engelskt röda på Zornskt vis.

Nybyggnaden har planerats särskilt för att ge de sköra textilerna ett magasin som är ljustätt och med ett bestämt klimat. Textilkammaren visar drygt 550 alster av handslöjd. Fondväggarna i montrarna är i huvudsak svarta, för att framhäva föremålens inneboende egenskaper. Rummen är med avsikt enkelt utförda med brädgolv lutade och oljade, gråmålad sågad träpanel på väggarna och vitlaserad spontad takpanel. Receptionens golv är utfört i flammad Älvdalssten från trakten och kompletterad med röd klinker i personal- och service-utrymmen. Montrarna, inredningen och dörrbladen är i huvudsak utförda i björkplywood. Stolar och bord av Anders Zorn har nyligen införskaffats och restaurerats av museet.

ANDERS LANDSTRÖM

ZORNS TEXTILKAMMARE

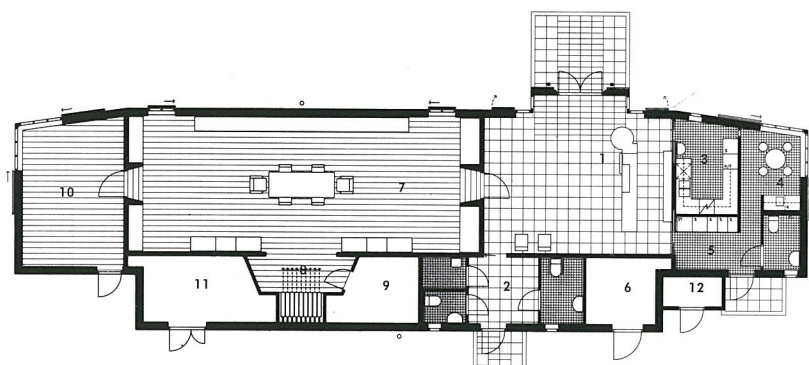
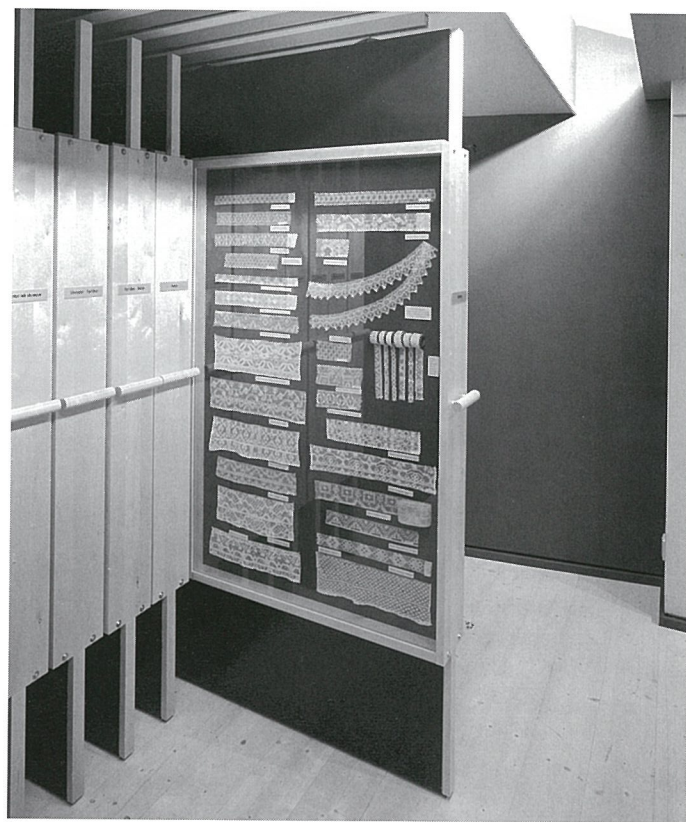
1. Receptionen. Disk med björkplywood, golv av älvdaalssten. Entrépartiet i engelskt rött.
2. Specialritade dragskärmar för textilier inrymda i utställningsrummets nisch.
3. Stora utställningsrummet sett mot entréhallen. Gråmålad sågad träpanel på väggarna, spontad och vitmålad i taket. Brädgolv som luts och oljats.

Foto Åke E:son Lindman

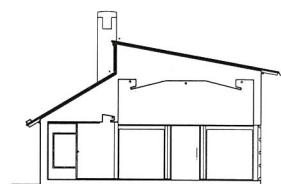
FAKTA ZORNS TEXTILKAMMARE

Adress: Skeriol, Mora. **Arkitekt:** Andersson Landström AOS ARC AB genom Anders Landström. Medarbetare Mikael Bergquist. **K:** Hans Hansson & Co AB. **V:** Jarl Magnusson AB. **E:** Kjell Sundberg Ingenjörbyrå AB. **Belysning:** I samråd med Bengt Källgren. **Utställning:** Birgitta Sand-

ström (Zornsamlingarnas chef) och Malin Svennung. **Byggherre:** Zornsamlingarna. **Entreprenadform:** Generalentreprenad. **Byggnadsentreprenör:** SIAB Mora. **Byggledning:** Erik Jågas Byggteknik AB. **Bruttoarea:** 280 kvm. **Projektkostnad exkl tomt:** 4,8 M kr inkl. moms. **Byggnadsår:** 1993.

PLAN 1:300

SEKTION GENOM UTSTÄLLNINGSHALL 1:300

1. RECEPTION	7. TEXTILKAMMARE
2. KAPPRUM	8. DRAGSKÄRMAR
3. SERVERINGSRUM	9. FÖRRÅD
4. PERSONALRUM	10. STUDIERUM/TILLF UTST
5. PERSONALENTRE	11. FÖRRÅD/FLÅKTRUM
6. UNDERCENTRAL/EL-C	12. SOPRUM

ZORNS TEXTILKAMMARE

Nedan. Textilkammarens entréfasad, norrsidan. På vänstra hörnet personalrummet med uppsikt både över ingång och Zorns Gammeldgård. Till höger om entrén finns stora utställningsrummet med sina vanligtvis fördragna skjutportar.

Foto Åke E:son Lindman

